



فرم طرح درس روانشناسی اجتماعی

گروه آموزشی: روان‌شناسی تربیتی و مشاوره		
عنوان درس: روانشناسی اجتماعی	مقطع تحصیلی: کارشناسی	رشته تحصیلی: مشاوره و راهنمایی
تعداد واحد: ۲	نظری: ۲	عملی: ۰
پیش نیاز: -		مدرس: دکتر محمدحسن آسایش

هدف کلی درس:

روانشناسی اجتماعی مطالعه موضوعات، مشکلات و مسائل مرتبط با روانشناسی و جامعه است. روانشناسی اجتماعی، اثرات حضور دیگران را بر رفتار فرد یا رفتار خود را تحت تأثیر گروه مورد بررسی و مطالعه قرار می‌دهد. روشن است که تأثیر دیگران بر فرد مستلزم وجود روابط متقابل بین خود با دیگران است، بنابراین به یک تعریف دیگر روان‌شناسی اجتماعی به عنوان علم مطالعه رفتار متقابل بین انسان‌ها یا علم مطالعه تعامل انسان‌ها شناخته می‌شود. در تعریف دیگری روانشناسی اجتماعی روش مطالعه علمی رفتار و واکنش و عملکردهای فرد در حضور جمع یا حضور تلویحی افراد است. تفاوت روانشناسی اجتماعی با جامعه‌شناسی در این است که جامعه‌شناسی کلیات جامعه از جمله آمار، مهاجرت، نسبت تعداد افراد براساس جنسیت و حرکت جامعه به سوی گرایش خاص را بررسی می‌کند اما روانشناسی اجتماعی رفتار فرد در جامعه را بررسی می‌کند و تفاوت آن با روانشناسی عمومی تنها یک تفاوت اعلام شده‌است که روانشناسی عمومی به بررسی مسائلی عمومی تر می‌پردازد. روانشناسی اجتماعی به مطالعه تمامی حرکات، افکار، رفتارها و کنش‌ها و واکنش‌های فرد در فضای جامعه می‌پردازد که فرد برای رفع نیازهای خود بروز می‌دهد. بنابراین اگر برخی رفتارهای فرد در جامعه ناشی از چیزی غیر از رفع نیاز و خارج از تعامل با دیگران باشد روانشناسی اجتماعی به آن نمی‌پردازد مثل اقدام فرد به حل یک مسئله ریاضی یا نفس کشیدن. (مهدی‌زاده، ۱۳۹۲؛ ویکی پدیا، ۱۳۹۸)

اهداف ویژه درس:

دانشی: کسب دانش کافی در زمینه روانشناسی اجتماعی.

رفتاری: توانایی مقایسه و تطبیق مبانی روانشناسی اجتماعی با روانشناسی عمومی و جامعه‌شناسی.

بینشی: فهم نقش توانایی، انگیزش، شخصیت، رغبت، نگرش و ارزش‌ها در رفتارهای اجتماعی.

قوانین و نکات مربوط به کلاس

- ❖ این درس هم به صورت ارائه نظری و هم بحث گروهی تدریس می‌شود.
- ❖ کلاس دانشجوی محور برگزار خواهد شد و فعالیت و مباحثه علمی کلاسی مبنای تشکیل جلسات خواهد بود.
- ❖ بهتر است دانشجویان قبل از هر جلسه پیش‌خوانی داشته باشند و منابع مشخص شده برای هر جلسه را طبق طرح درس مطالعه نمایند.
- ❖ در هر جلسه ابتدا در مورد مطالب جلسه قبل در کلاس پرسش خواهد شد و در انتهای هر جلسه در مورد مطالب همان جلسه پرسش و جمع بندی خواهد شد.



- ❖ شایان تذکر است که کلیه جلسات طبق قوانین و تقویم آموزشی دانشگاه تهران رأس ساعت مقرر شروع و پایان خواهد یافت.
- ❖ از آنجا که عدم توجه به زمان بندی کلاس موجب خلل در نظم کلاسی، اتلاف وقت کلاس و همچنین از بین رفتن تمرکز دیگر دانشجویان خواهد شد؛ لذا از دانشجویان انتظار می‌رود پیش از ورود استاد در کلاس حضور یابند؛ ورود دانشجو پس از حضور استاد در کلاس و پس از انجام حضور و غیاب به منزله غیبت در کلاس می‌باشد و دانشجو تنها می‌تواند در کلاس حضور داشته باشد و از مطالب ارائه شده استفاده نماید.
- ❖ شایسته نیست که صدای زنگ تلفن همراه استاد و یا دانشجویان در کلاس شنیده شود و موجب مزاحمت برای کلاس و تمرکز سایر دانشجویان شود، لذا مشاهده تلفن همراه و یا شنیدن صدای زنگ تلفن همراه دانشجو و یا کارکردن با گوشی موجب بیرون رفتن دانشجو از کلاس و منظور کردن غیبت در آن جلسه خواهد شد.
- ❖ دانشجویان عزیز باید در نظر داشته باشند بیش از ۳ جلسه غیبت در کلاس ناگزیر براساس مقررات آموزشی رفتار خواهد شد.
- ❖ در صورتی که نسبت به روند کاری اینجانب انتقاد و یا پیشنهادی داشتید بنده پذیرای نقد و پیشنهاد شما خواهیم بود و شایسته است با اینجانب به صورت ایمیل یا حضوری در میان بگذارید، که در این صورت بسیار خوشحال خواهیم شد (Asayesh@ut.ac.ir).

نوع و روش ارزشیابی

- ❖ ۵ نمره از نمره نهایی به مشارکت کلاسی (شامل گروه بندی ۴ نفره، بحث و تبادل نظر داخل و خارج کلاس، مطالعه و ارائه مقاله^۱؛ اجرای ۵ آزمون^۲ در کلاس، طرح سوال، جمع بندی مطالب کلاس و نگارش مطالب مهم گروه و کلاس) و انضباط تعلق می‌گیرد.
- ❖ ۱۵ نمره از نمره نهایی این درس به آزمون کتبی پایان ترم تعلق می‌گیرد. آزمون پایان ترم با استفاده از منابع معرفی شده و مطالب مورد بحث در کلاس به صورت تستی (۲۰ سوال معادل ۱۰ نمره) و تشریحی (۵ سوال معادل ۵ نمره) انجام خواهد شد.
- ❖ در پایان ترم، ۱ نمره به یک گروه از دانشجویان فعال تر کلاس تعلق خواهد گرفت و از آنها تقدیر به عمل خواهد آمد.
- ❖ دانشجویانی که تمام جلسات را بدون تأخیر حضور داشته باشند، ۱ نمره به نمره امتحان آنها اضافه خواهد شد.
- ❖ در راستای تقویت ظرفیت‌ها و فرهنگی نقدپذیری، و بهبود روند کلاس، ۱ نمره به دو نفر از دانشجویانی که بهترین نقد (نقد مثبت، نقد ضعف‌ها و ارائه پیشنهادات) را از استاد یا کلاس داشته باشند تعلق خواهد گرفت.

فهرست منابع اصلی:

۱. مطالب کلاسی و ۲ فصل از کتاب هیلگارد.
۲. کریمی، یوسف (۱۳۹۲). روان‌شناسی اجتماعی (نظریه‌ها، مفاهیم و کاربردها). تهران: ارسباران (۸ فصل).

منابع مکمل:

۱. چدی، درک (۱۳۹۵). نظریه‌های روان‌شناسی اجتماعی. ترجمه زهره خلیلی و مجید صفاری نیا.
 ۲. برجلی، احمد و عبدالمالکی، سعید (۱۳۹۲). روانشناسی جنایی (رشته روان‌شناسی). دانشگاه پیام نور.
 ۳. ارونسون، الیوت؛ ویلسون، تیموتی؛ آکرت، رابین و سامرز، ساموئل (۲۰۱۶). روانشناسی اجتماعی. تهران: ارسباران.
- منابع برای مطالعه بیشتر (نمره اضافی هر گروه یک کتاب انتخاب نماید):
۱. بامیستر، روی اف (۱۳۹۴). خود در روانشناسی اجتماعی. ترجمه رضا پورحسین، محمد سلیمی، مصطفی محمدی. تهران: سخن. ۳۴۸
 ۲. رضا قلی، علی (۱۳۹۷). جامعه‌شناسی نخبه‌کشی. نشر نی. ۲۳۸
 ۳. زیبا کلام، صادق (۱۳۹۶). ما چگونه ما شدیم. نشر روزنه. ۴۸۰
 ۴. فروم، اریک (۱۳۹۸). گریز از آزادی. ترجمه عزت‌الله فولادوند. تهران: مروارید. ۳۰۰
 ۵. قاضی مرادی، حسن (۱۳۹۷). در پیرامون خودمداری ایرانیان. تهران: اختران. ۲۲۲
 ۶. نراقی، حسن (۱۳۹۰). جامعه‌شناسی خودمانی. تهران: اختران. ۱۶۰

^۱ <http://www.socialpsychology.ir/> فصلنامه پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی

^۲ صفاری نیا، مجید (۱۳۹۴). آزمون‌های روانشناسی اجتماعی و شخصیت. نشر ارجمند



جدول زمان بندی ارائه مطالب کلاس

منابع	رئوس مطالب	موضوع	جلسه
منبع ۲ فصل ۱ منبع مکمل ۳ فصل ۱	آشنایی با دانشجویان، ارائه طرح درس و شیوه مدیریت گروهی کلاس. بررسی کلیات و تعاریف روانشناسی اجتماعی. اجرای فن گروه سنجی جدولی.	کلیات، تعاریف، مفاهیم و تاریخچه	یکم
منبع ۱	بررسی مفاهیم و تاریخچه، تصورات قالبی، طرواره ها و ادراک اجتماعی. اجرای فن گروه سنجی دایره ای.	تصورات قالبی، طرواره های اجتماعی	دوم
منبع ۱	بررسی موضوعات حضور دیگران؛ متابعت و مقاومت، درونی سازی، هویت اجتماعی و تصمیم گیری جمعی در روانشناسی اجتماعی.	متابعت و مقاومت، هویت اجتماعی و تصمیم گیری	سوم
منبع مکمل ۳ فصل ۳	بررسی مباحث اساسی شناخت اجتماعی اجرای آزمون اعتماد/تعلق اجتماعی.	شناخت اجتماعی	چهارم
منبع مکمل ۳ فصل ۴ و ۳	بررسی مباحث اساسی شناخت و ادراک اجتماعی	شناخت و ادراک اجتماعی	پنجم
منبع مکمل ۳ فصل ۴	بررسی مباحث اساسی ادراک اجتماعی اجرای آزمون هوش اجتماعی.	ادراک اجتماعی	ششم
منبع ۲ فصل ۲ منبع مکمل ۱	بررسی نظریه های یادگیری، شناختی، جامعه شناختی و نظریه نقش در روانشناسی اجتماعی.	نظریه های روانشناسی اجتماعی	هفتم
منبع ۲ فصل ۴	بررسی موضوعات نفوذ اجتماعی در روانشناسی اجتماعی. اجرای آزمون هم رنگی اجتماعی	نفوذ اجتماعی و کنترل و هم رنگی با جماعت	هشتم
منبع مکمل ۳ فصل ۸ منبع ۲ فصل ۶	مباحثه در مورد مفهوم هم رنگی با جماعت/ اطاعت و تبعیت.	هم رنگی با جماعت اطاعت و فرمانبرداری	نهم
منبع ۲ فصل ۸	بررسی موضوعات اخلاق و ارزش ها در روانشناسی اجتماعی. اجرای آزمون اخلاق / توانمندی های منش VIA	اخلاق و ارزش ها	دهم
منبع ۲ فصل ۱۰ منبع مکمل ۳ فصل ۷	بررسی موضوع نگرش ها در روانشناسی اجتماعی.	نگرش ها	یازدهم
منبع ۲ فصل ۱۱	بررسی نظریه های تغییر نگرش در روانشناسی اجتماعی. اجرای آزمون نگرش به مد و صمیمیت	نظریه های تغییر نگرش	دوازدهم
منبع ۱ منبع مکمل ۳ فصل ۱۰	بررسی جاذبه میان فردی و عشق، روابط و جنسیت در روانشناسی اجتماعی.	جاذبه میان فردی و عشق، روابط و جنسیت	سیزدهم
منبع ۱ منبع مکمل ۳ فصل ۱۰	بررسی جاذبه میان فردی و عشق، روابط و جنسیت در روانشناسی اجتماعی.	جاذبه میان فردی و عشق، روابط و جنسیت	چهاردهم
منبع ۲ فصل ۹ منبع مکمل ۲ فصل ۵	بررسی مبانی و چالش های روانشناسی جنایی.	روانشناسی جنایی	پانزدهم
منبع مکمل ۳ فصل ۱۳	بررسی مفاهیم و مبانی پیش داوری در روانشناسی اجتماعی	پیش داوری	شانزدهم
	امتحان پایان ترم		هفدهم